

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Het Paradys Der Gheestelycke en Kerckelycke
Lof-Sangen, Op de principaelste Feest-daghen des
gheheelen Jaers**

Afhakker, Aegidius

T'Antwerpen, 1638

Voor-Reden, Van het wit ende eynde deses Boecks.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55104)

VOOR-REDEN,
Van het wit ende eynde
deses Boecks.

MEN siet dat de menschen van alle
natiën (als van den *Authent*
der naturen beweeght zijnde)
den sangh ghebruycken, ofte als
een vermakelycke verweckinghe der zielen
tot hare wercken, ofte als een uyt-berstende
vrucht ende ontluyckende bloeme uyt de le-
vendighe aerde van onsen wille, nu opghe-
weckt zijnde door de klare Sonne des ver-
standts, licht schijnende door de bewegelyc-
ke locht der gheneghentheden, alle duystere
wolcken des droefheyts daer uyt verdreven
zijnde. Wie sal dan onse Neder-landers
het singhen kunnen ofte moghen verbieden,
al sy 't selve ter gheleghener tydt ende plaetse
te wercke stellen? Insonderheydt, dewyl de
H. Schrifture op verscheyden plaetsen alle
menschen vermaent om Godt met Lof-san-
ghen te prÿsen. Sullen sy dan Lof-sanohen
singhen soo moeten sy die oock hebben. Ende

Voor-reden.

van waer sullen sy die krijghen? 't en zy die ghenighe die haer op de Dicht-konst verstaen ende door geleertheydt het goet van het quaet kunnen onderscheyden, haer geweedigen hunnen arbeyd daer aen te besteden? 't Welck also tot noch toe seer sober geschiedt is, soo hebben de slechte menschen, in Liedkens te dichten dickwils haer selven slechtelyck moeten behelpen. Alsoo tot noch toe qualijck yemandt ghevonden is, die onse Neder-landers, om Godt ende sijne vrienden ofte de deughd te loven, ende alsoo tot een suyvere, eerlijcke, ende Goddelijcke liefde, tot cieraet der zielen, verweckt te worden, den wegh met behoorlijcke kunste bereydt heeft. Vant behalven 't Prieel der geestelijcke melodijen, voor ses Iaren, ende Iusti Harduinij Goddelijcke Lof-sanghen, voor-leden jaer 1620. in Vlaenderen eerst nyt ghegheven, hebbe ick gheen Geestelijck Liedt-boeck, met behoorlijcke kunste der dichtinghe ghemaect, kunnen vinden. Ick swyghe noch andere fouten van onwetendeydt, in veel van de oude liedt-boecken begaen, de welcke den verstandighen mis-haghen.

Aen-

Voor-reden.

Aengaende in 't bysonder 't gebruyck deser ofte diergelycker lof-sanghen in de Kerkelycke vergaderinghe, hoe veer 't selve sal moghen gheduldt worden, wil ick die genige laten oordeelen die dat toe-staet te oordeelen: als niet willende in 't minste verhinderen het lofelyck ende treffelyck ghebruyck des Latynschen sanghs in den gemeynen Godtsdienst der H. Kercke. Den welcken in zyn geheel blyvende, onder de kinder-leer, en in vergaderingen der Broederschappen ofte andere ghelegentheden, eenige van dusdanighe lof-sanghen te singhen dunckt my niet onbequaem, om (nevens andere Gheestelycke vruchten) hen den moed te doen sincken die daer roemen op hunne Nederlandsche Psalmen: als of den Koningh David selver die voor hen-lieden op eenen Nederlantischen rym gestelt hadde, ende als of het al 't suyver Gods woort ware, 't ghene sy daer in singhen: Waer van sy nochtans gheene sekerheit en kunnen hebben. Want nademael de Psalmen van den Koningh David in 'r Hebreusch gheschreven zyn, soo en kan men niet seker weten dat de over-ghesette Psalmen, ofte Davids Psalmen, ofte Gods

Voor-reden.

woordt gheuoemt moghen worden, 't en zy men voor seker weet dat de oversettinghe na den rechten sin, ende door den seluen H. Gheest, diese door den Propheet David ghesproken heeft, gheschiedt zy. Als blyckt 2. Petr. 1. v. 20. 21. Ende wie sal dit van de oversettinghe der twistige ende gescheurde Keters kunnen hopen, ick swygh seker weten? Bysonder als men aenmerckt dat om de eene tael op rym in d'ander over te setten, groote veranderingh, af-doen ende toe-doen der woorden vereyscht wordt. Ende hier-enboven in de Psalmen, soo sy in 't Hebreensch ghelesen worden, vele sware ende twyffelachtige spreucken gevonden worden, in de welke den Over-setter uyt verscheyde sinnen eenen sin na sijn verstandt ramende, lichtelijck kan bedroghen worden, ende oock andere bedrieghen. Dewyl dan den rechten sin der Euangelischer Historien, de wercken der Apostelen, &c. niet minder Godts woordt en is als den rechten sin der Psalmen Davids, blyckt gheuoeghsaem, dat de Lofsanghen die de mysterien des Nieuwen Testaments verklaren, niet minder Godts woordt en moghen gheuoemt worden als de

Neder-

Voor-reden.

Nederlantſche Pſalmen, als ſy niet minder met den rechten ſin der H. Schrifture over een en komen. Ende hebben als dan de gemelde Lof-ſangen noch een groot voordeel boven die over-ghesette Pſalmen, nopende de myſterien daer ſy van handelen. VVant aen-ghesien den Koningh David in ſijn Pſalmen den lof ende eere Godts ſoo verre alleen verbreyde als God ſijn heerlyckheyt in dien tijde vertoonde, ende den ſtaet des Ouden Testaments toe-liet, in 't welke in figuren, als door eenen doeck, de glorie des Nieuwen Testaments duysterlyck geſien wiert: Maer nu inde Evangelische ſchriften veel klaerder de heerlyckheyt des Heeren vertoont is in 't myſterie van de H. Drieuuldigheyt, van de Menſch-wordinghe, leven, doot, verriſenisse ende Hemel-vaert onſes Middelaers Iesu Christi, van de inſtellinghe der H. Sacramenten, van de ſendinghe des H. Geests, &c. Soo is ghenoeghſaem te mercken dat de weerdigheyt des Nieuwen Testaments een klaerder lof des Heeren voor deſe weldaden vereyſcht, als de Ioden ghebadt hebben, ende noch daghelycks ghebruycken. De welke nochtans der Pſalmen Davids

in 't

Voor-reden.

in't Hebreusch singhede, meerder oorsake hebben om haer op Godts woordt te roemen, als de Ketters hare onsekere oversettinghe singhede. Kennelyck is 't oock dat de Christelycke waerheydt meerder als de Ioodsche tot devotie ende liefde Godts is verweckende. *V*Vaerom den H. A U G V S T I N U S in't beginsel sijnder bekeeringe (niet tegenstaende datter oock de Psalmen Davids in de Kercke van Milanen ghesongen wierden) nochtans te kennen gheeft, dat hy meerder beweegt is geweest door de Hymnen ende Lofsangen, versch van den H A M B R O S I U S gemaect, als door de Psalmen: in't negende boeck sijnder belijdenisse, cap. 6. aldus schryvende: Hoe seer schreyde ick onder de Hymnen ende Lofsangen, grondelijck beweegt zijnde door de soetlydende voyfen uwer Kercke! Dese voyfen luyden in mijne ooren, ende uwe waerheydt vloeyde al smeltende in mijn herte. Hier uyt rees ende ontstack een affectie der Godtvruchtigheydt, ende mijne tranen liepen over mijne wanghen, ende my was wel met haer, &c. Voorts ghelyck den Koningh David

Voor-reden.

in sijne Psalmen somwijlen verhaelt de
deughden van Abraham, Isaac, Iacob, Io-
seph, Moyses, Aaron, ende andere Heyli-
ghen des Ouden Testaments, soo vereyscht
de reden oock, dat Godt in sijne Heylighen
des Nieuwen Testaments met Lof-singhen
sal ghepresen worden, ende de Christenen
alsoo verweckt, om na't exempel der Hey-
lighen weerdigh te wandelen in den roep
daer sy van Godt in gheroepen zyn. Op dat
sy den enghen wegh in de ghemeynschap der
Heylighen wandelende, hier namaels oock
by de Heylighen ter goeder herberghe souden
moghen gheraken; ende aldaer onder onsen
Hooghen-Priester IESVS Christus voor
den throon der H. Drievuldigheydt, in't ge-
selschap der Enghelen, het eeuwigh
Sanctus in der eeuwigheydt
singhen.

A M E N.

